

razburjenje je kaplar dobro izkoristil in se izgubil v tem noč.

Usodopolna stava. Na dravskem pristanišču v Osijeku ima neki Goreta malo točilnico, kjer se zbirajo splavarji. Prefeklo soboto zvečer je popaval pri njem med drugimi tudi njegov stari prijatelj Klajič. Možakarja sta pridno praznila kozarce. Proti 10. uri zvečer sta bila že pošteno nakresana, a tudi ostali gostje niso bili več prav trezni. Govorili so o svojih junaštvih ter pripovedovali svoje doživljaje na vodi. Beseda je dala besedo in končno sta se prijatelja začela prerekati, kdo je boljši veslač. Vsak je trdil svoje. V splošnem prerekanju je nekdo predlagal stavo in možakarja sta se takoj zedinila. Vsak v svojem čolnu sta morala preveslati Dravo. Kdor pride zadnji, se mora za kazeno okopati v mrzli vodi. Rečeno storjeno! Ob navzočnosti ostalih gostov sta se možakarja odpravila ter na dano znamenje oba hkrati odrinila v malih čolnih od brega. Prvi je dosegel nasproti breg Klajič. Goreta je ostal mož beseda. Kljub temu, da ga je mrazilo, je takoj, ko je došel kot zadnji na drugi breg, slekel sukno in skočil v vodo. Hip nato je izginil v valovih. Parkrat so še slišali njegove klice na pomoč, vendar pa ga radi goste megle niso mogli več rešiti. Njegovega trupla še niso našli. Epilog te čudne stave se bo odigral na sodišču.

Sreča v loteriji. Strast za loterijo vedno bolj prevzema naše ljudi. Nekateri bi zaigrali zadnje pare v nadi, da bodo dobili kak velik dobiček, toda vsi ti doživijo po navadi veliko razočaranje. Dobitki so silno redki in malokateri je tako srečen, da zadene večjo svoto. Te dni, ob priliki zadnjega zrebanja razredne loterije, pa prinašajo časopisi poročilo o redkem slučaju, da sta zadeli glavne dobitke dve osebi, ki sta v resnici zaslužili z revščino in bedo, da ju onkrat v življenju obišče sreča. Prvi srečnež je delavec Salih Benič iz okolice Sarajeva. Dela v gozdovih, doma pa ima kopico nepreskrbljenih otrok, ki so še nekako shajali, ko mu je bila žena zdrava. Pred nekaj meseci pa je žena nevarno obolela in v družino se je naselila beda. Mož je moral pustiti delo, da je stregel ženi in skuhal za otroke. Prihrankov ni bilo in kmalu je začelo romati iz kočice k trgovcu pohištvo, boljše obleka, vse, kar se je sploh dalo še prodati, da so imeli za najpotrebnejši živež. Pred nekaj tedni je nesel Benič v Sarajevo k židu svojo zadnjo boljše obleko, da jo proda. Žid mu je dal denar, obenem pa ga nagovarjal, naj kupi loterijsko srečko. Neki notranji glas je gnal Beniča, da je dal težko dobljeni denar za četrtinko srečke. Pri zrebanju je zadela njegova srečka glavni dobiček 1 milijon dinarjev in na Beniča je odpadlo 250.000 dinarjev. Na mah je bil s tem rešen bede in skrbi za bodočnost. — Druga četrtinka omenjene srečke, ki je zadela glavni dobiček, je bila prodana v Novem Sadu, kjer jo je kupila siromašna šivilja. Nameščena je bila v nekem šivalnem salonu ter je jedva toliko zaslužila, da je preživela sebe in svojo bolešno mater. Pretila ji je nevarnost, da jo vrže hišni gospodar iz stanovanja, ker ni plačevala redno stanarine. Na srečko je bila že popolnoma pozabila ter ni imela pojma o dobitku, ko se je pripeljal pred njihovo stanovanje uradnik banke, kjer je srečko kupila, ter ji šporočil veselo vest, da dobi 250.000 dinarjev. Vsa srečna je hitela deklica k materi in obe sta se jokali od sreče!

Zalostne posledice neumestne šale. Te dni so si dovolili v Kašavi na Madžarskem mladi prijatelji nekega privatnega uradnika neumestno šalo. Ta jim je namreč pripovedoval, da se mu je sanjalo, da je zadeli glavni dobiček razredne loterije. Z ozirom na to so naročili njegovi prijatelji iz Prage brzojavko, s katero se mu sporoča, da je res zadeli glavni dobiček. Mladi uradnik je od veselja kar norel. Takoj se je podal k stavbeniku ter se dogovoril z njim da mu sezida večnadstropno palačo. Vsako nadstropje bi naj imelo po več sto sob. Nato je naročil za vse te sobe drago pohištvo in potrebno opremo. Naročil si je tudi par avtomobilov. Njegovi prijatelji so uvideli, da so šli s svojo šalo predaleč, pa so mu hoteli stvar pojasniti. Mladi mož pa je nato zares zblaznel in so ga morali končno odvesti v umobolnico.

Zamenjan mrtvec. Te dni je prišlo na centralnem pokopališču na Dunaju do razburljivih prizorov, ki jih je povzročila zamenjava dveh mrtvakov. Ko so prišli »žalujoči ostali« postreščka Henrika Ott k pogrebu, so opazili na svoje neprijetno iznenadenje v krsti truplo neznanega jim možakarja. Polastila se jih je velika razburjenost. Pomirili so se šele, ko se je izkazalo, da gre za pomotno zamenjavo in so prinesli uslužbenici pravo truplo. Nato se je izvršil pogreb brez nadaljnjih zapletljivajev.

Inženjerji vlomili. Te dni sta udrila med izplačevanjem pokojnine v kolodvorsko blagajno v Landshutu na Bavarskem dva elegantno oblečena mlada gospoda. Vrgla sta blagajniku popra v oči ter izpraznila blagajno, v kateri se je nahajalo 5000 mark. Dasiravno sta hotela ustrahovati ostale navzoče, od katerih je bila večina ženskega spola, z revolverji, sta bila prijeta. Na policijski so ugotovili, da sta čudna dečka brata inženjerja Moric in Fric Horn iz Regensburga. Ker sta bila na licu mesta aretirana, so seveda našli pri njima ves ukradeni denar.

Ples v aeroplanu. Te dni se je vršil prvi javni ples v aeroplanu, ki vrši zračni promet na progi London—Paris. Ples se je vršil v kajiti, ki ima prostora za 20 oseb, v trenutku, ko je plul aeroplan v višini 2000 m. Kljub divjemu plesu aeroplan ni izgubil ravnotežja.

Kaj pravijo preroki o letu 1927. Proti koncu vsakega leta se navadno po vsem svetu pojavijo razni preroki, ki z gotovostjo napovedujejo dogodke za prihodnje leto; če jim kdo verjame, je seveda drugo vprašanje. Zlasti po vojni se je razvada prerokovanja zelo razpasla in dasi so se povečini ta prerokovanja izkazala kot nezanesljiva, imajo ti preroki vendar veliko pristašev, ki prisegajo na resničnost njihovih prerokb. Največ takih prerokov so takozvani astrologi, ki skušajo iz zvezd določiti bodočnost. Astrologija je bila v začetku novega veka silno razširjena, pozneje pa so ljudje spoznali njeno lažljivost ter je za dokaj let bila skoro pozabljena. Moderni ljudje pa so se v svoji zaslepljenosti zopet pričeli baviti z njo. So pa zopet drugi preroki, ki se za svoja napovedovanja poslužujejo starih knjig, izkušeni itd. Tem bi še človek najbolj dal prav, ker tudi naši kmetje dobro vedo, da si v določnem razdobju rade sledijo podobne letine in iz te izkušnje so nastali tudi naši kmetički pregovori o letini iz vremena. Precej to-

čen je v tem oziru takozvani stoletni koledar. Pa poglejmo, kaj napovedujejo preroki svetu v letu 1927: Prihodnje leto nam ne prinese nič dobrega. Prirodne katastrofe in nesreče si bodo sledile po vsem svetu ena za drugo ter bodo povzročile velikansko bedo in nesrečo. Viharji bodo ustošili cele dežele, požari bodo uničili mesta, nastopile bodo nevarne nalezljive bolezni in bljuvati bodo pričeli zopet novi ognjeniki. Leto 1927 bo še mnogo slabše, kakor je bilo letošnje leto 1926. Glede pokrajin, katere zadene nesreča, so si preroki večinoma edini. Francoski astrolog Andoux napoveduje strašen potres v Južni Ameriki, ki bo opustošil vsa večja mesta. Na stotisoče ljudi bo ob življenje in milijoni ob streho. Kmalu po potresu zadene nesreča Severno Ameriko in sicer silen vihar, kot je razdejal letos morskopolališče Miami, samo da bo še strašnejši in obsežnejši. Evrovi se ne obeta po prerokovanju istega preroka nič boljšega. Strašne poplave bodo opustošile: Francijo, Anglijo in Nemčijo. Izbruhnile bodo nevarne nalezljive bolezni ali epidemije. Nekaj starih, že davno ugaslih ognjenikov bo pričelo zopet delovati. — Ravno tako mračno in žalostno je prerokovanje znane nemške prerokinje Jordanove v Berlinu. Napoveduje iste nesreče, kot njen francoski tovariš, zraven pa še veliko rudniško nesrečo v Nemčiji in propast Holandije. Pravi, da se bode Holandija pogreznila v morje. To usodo napovedujejo Holandiji že nekaj let, pa menda radi tega, ker v resnici leži tretjina države pod gladino morja, katerega so zajezili z ogromnimi nasipi, da ne zalije kopnega. — Zanimiva so politična prerokovanja. Rusiji prerokujejo nagli padeč boljševizma in težke notranje boje. Upostavilo se bo zopet carstvo. Franciji napovedujejo samo ugodne stvari, popravo valute, napredek gospodarstva in trgovine. Pride do tesne zveze z Nemčijo. Nemčija bo doživela monarhističen prevrat, ki bo pa zadušil in bo ostala pri republiku. Predsednik Hindenburg bo večkrat v smrtni nevarnosti vsled atentatov. Anglija bo imela hude spore s svojimi kolonijami ter nevarne boje v Aziji. Sploh Angliji preti velika nevarnost in preroki so mnenja, da ne bo doživela srečne bodočnosti. Španija bo imela revolucijo ter postane republika. V Italiji bodo velike homatije, Mussolini bode ubit od atentatorjev in izbruhnile bo revolucija. Fašizem bo krvavo končal. Na našo Jugoslavijo so preroki pozabili. No, pa ni posebne nesreče, prerokujemo si svojo usodo lahko sami. Pašič in Radič bosta že skrbela, da ne bomo imeli premalo vlad, tiščal nas bo davčni vijak, gospodarsko bomo šli rakovo pot nazaj in če Bog da, bomo imeli kup volitev- da ne bo preveč dolgčas!

Pisma iz domačih krajev.

St. Ilj v Slov. goricah. Na redni občinski seji dne 30. novembra 1926 se je izvolilo oglasno g. Franca Zebota, narodnega poslanca za njegove zasluge, katere si je stekel za našo občino, častnim občanom! Castiamo!

Cirkovce pri Pragarskem. Novo ustanovljeno gasilno društvo Mihovce—Dragonja vas, pošta Cirkovce priredi bogato loterijo dne 19. marca v prid nove motorne brigadne. Loterija obsega 300 dobitkov, in sicer: Plemenska krava, nov šivalni stroj, novo žensko in moško kolo, 300 litrov dobrega vina, 1 seženj bukovih drv, 2 sežnja jelševih drv, blago za moško in žensko obleko, nov tovarniški plug št. 151(b). Vsi dobitki so vredni 25.000 Din.

Vurberg. Letos se je preselil od nas gospod učitelj Lešnik, kateri je bil vedno protivnik naše stranke. Ob času zadnjih občinskih volitev je ustanovil neko gospodarsko stranko. Ker je stranka vsled neresnic in obljub, ki jih je trosila, imela pri volitvah nekaj uspeha, je mislil gospod Lešnik, da bo Vurberg kmalu v demokratičnih rokah, a mož se je hudo opekel. Po hudi agitaciji pri volitvah v skupščino je odšel. Zdaj, koncem novembra sam zopet videli gospoda Lešnika tukaj. Prišel je po jabolčna drevesa, po korenine raznih sadežev in rož, katere je odpeljal. Zal nam je, da je na korenine ene rože pozabil! Rožica je sicer slaba, a gospod Lešnik jo je pri ljudeh vendar skrbno sadil in gojil. Ker je škodljiva, so jo po večini že sami izruvali. Po ostale vas pa vljudno vabimo, da pridete sami, ker ta rožica je vaša demokratska »Domovina«, katero ste tukaj tako pridno naročali in širili.

Gornja Radgona. V noči od nedelje na ponedeljek 29. novembra je zgorel skedenj posestnika Franca Toplak na Meleh. Pribitli sta požarni brambi iz nemške in Gornje Radgone in dosegle, da se ogenj ni raširil in uničil sosednjih poslopij. Toplak je gospodarsko silno slab, sedaj pa se ta nezgodal! — V soboto, dne 4. decembra sta se zgodili v našem trgu kar dve nesreči. Predpoldne je padel z novo dograjene občinske stavbe delavec Janes Rajbar iz Polje in si salomil obe nogi. Prenešti so ga morali v radgonsko bolnico. Ponesrečenec je iz Prekmurja in se je komaj pred petimi meseci poročil. Popoldne pa je v Dibelčarjevi delavnici zlomil strojni jermen ključavničarskemu pomočniku Francu Majcen levo roko. Majcen je član tukajšnjega Orla. Zelimo mu skrajšnjega ozdravljenja. — 4. in 5. decembra je bil dan veselja za mladino tukajšnje osnovne šole. Učenci in učence so namreč nastopili v posojilnični dvorani kot pevci, deklamatorji in igralci. Ljubko je poslušati glasove nežne mladine in vesek gledati, kako ponosno in samozavestno nastopajo ti malčki na gledališkem odru. Uprizorili so letos tridejanskega »Povodnjega moža«. — Učiteljstvu smo hvaležni za ves trud, ki so ga imeli z njimi. Obkrat je nastopil tudi Miklavž in obdaroval mladino in odrasle. Cisti dobiček te prireditve se porabi vsako leto za nabavo knjig ubogim šolarjem. — Vsekako plemenit namen!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Zalostna novica, ki smo jo izvedeli v petek popoldne, se je hitro širila po fari. Zvonjenje je naznanjalo ljudem, da je nekdo umrl. Bog je poklical k sebi svojo zvesto služabnico Marjeto Jančevič iz Zagajci. Ze delj časa je bolchala ter je morala pred več meseci iti drugam si iskat zdravja. Ni ga učakala, ker jo je Bog hotel že sedaj imeti pri sebi. Njeno truplo počiva na pokopališču župnije Devica Marija v Polju. Naj omenimo, da je srčno želela učakati tisti dan, ko bo njen sin, ki že peto leto študira bogoslovje na vseučilišču v Parizu, zapel novo sveto mašo. Vsemogočni naj potolaži vse njene sorodnike, ki bodo gotovo goreče molili za njo, njej pa daj Gospod večni mir in pokoj. — Ze sedaj poročamo, da priredi naš orlovski odsek na praznik sv. Stefana, 26. decembra lepo, času primerno igro Garcia Moreno.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kot krono vse dosedanjih dramatičnih prireditev pripravlja tukajšnje Bralno društvo za božične praznike za Pasijon največjo dramo, ki se je odigravala v Rimu za časa najhujšega preganjanja kristjanov pod cesarjem Nero- nom »Quo vadis?«. Igra je posneta po znanem istoimenskem romanu v 10 slikah. Pretresljivo so opisani v nji oni dogodki, ko cesar Nero iz grozovite besnosti napram kristjanom zažge mesto Rim, ter vsi krivod zvali na kristjane, katere da brez usmiljenja mučiti in trpiti na raznovrstne načine. Prelep je prizor srečanja Petra na boga in Rima s našim Gospodom, ko ga posvari sa-

križanje. — Da se omogoči vsakemu poset te igre, se bo predstavljal na Stefanovo dne 26. decembra 1926 in dne 2. januarja 1927 in po možnosti tudi še 6. januarja. Pridite torej vsi, ter se poslužite redke prilike.

Sv. Jurij ob Ščavnici. O priliki posvetitve Belec-ove hiše v Slaptinčih so gostje zbrali za Dijaško kuhinjo 141 Din. Bog plati! Sodišnica v Prekmurju. Pri pranju je utonila 17 letna Marija Kerec v potoku Mokuš v Sodišnicah. Ker deklice ni bilo predolge časa domov, so jo šli starši iskat. Našli so jo mrtvo v potoku. Ugotovljeno je, da se je deklica pri pranju onesvestilo ter padlo v vodo.

Slovenjgradec. Strašna nesreča na Urški gori, o kateri smo že poročali, se je pred nekaj dnevi odkrila. Dne 13. junija t. l. je neznan kam izginil učenc meštanske šole v Slovenjgradu Anton Pogorevčnik, ki je dan poprej šel kot nosač z oskrbnikom na goro Sv. Uršule, tam prenočil v turistovskem domu in se podal drugega jutra ob 8. uri skupno s 14 letnim Ivanom Lahovnik na pol ure od doma oddaljeno Smohornico, odkoder se ni več vrnil. Ko je čez kako uro došel Ivan Lahovnik sam nazaj v planinsko kočjo, je fant na stavljeno mu vprašanje, kje da je ostal njegov tovariš, odgovoril, da je Anton odšel že nazaj v Slovenjgradec. Ker se pa pogrešane v Slovenjgradu ni bil vrnil, je slovenjgraško orožništvo takoj preiskalo veliki del gorovja Urške gore; pri tem trudapolnem poslu so z hvalevredno požrtvovalnostjo sodelovali tudi nekateri naši meščani, a žal, vse brez uspeha. Sedaj po preteku pol leta, so pa pastirji posestnika Zdozca v Kotljah pri iskanju zgubljenih ovc našli že popolnoma razpadlo truplo ubogega Pogorevčnika pod strmo in deloma previsoko, približno 150 metrov visoko severno steno omenjene Smohornice. Ivan Lahovnik je še le sedaj izpovedal, da je Anton Pogorevčnik tistega jutra padel v prepad pred njegovimi očmi. Uganka je še, zakaj je fant toliko časa molčal o tej strašni nesreči. Ostanke nesrečnega Pogorevčnika so položili k večnemu počitku na pokopališču v Kotljah. Svetila mu večna luč, njegovim dobrim staršem pa naše globoko sožalje.

Šmartno pri Slovenjgradu. Prosvetna oblast je odredila, sklicujoč se na neki stari avstrijski šolski zakon iz leta 1869 in neko predvojno naredbo upravnega sodišča iz leta 1914, da se naša štirirazredna šola razširi v petrazrednico, ne da bi bili za to na razpolago premerni prostori, oziroma pripravljena in opremljena petna učna soba. Čujte! Ali smo še vedno zasluženi Avstrijci ali smo svobodni Jugoslovani? Nadalje se je naročilo krajnemu šolskemu svetu, da vstavi v proračun za leto 1927 znesek za stavebeni fond, približno eno tretjino vseh stroškov za zgradbo šolskega poslopja, ne da bi se bil vršil dosedaj kak komisijonelni ogled šole ter predložil vsolanim občinam načrt in proračun za izzidavo šolskega poslopja. Z ozirom na vremenske nesreče, deževje in polave, ki so zadele tudi našo ožjo domovino in uničile veliko letošnjih pridelkov ter upoštevajoč sedaj gospodarsko krizo, je krajni šolski svet presil, naj se opusti za l. 1927 nabiranje stavebnega fonda, ker so vsolane občine z davki, občinskimi in avtonomnimi dokladi, popravili cest, mostov, oskrbo ubožcev in drugim dajatvami tako preobložene, da ne zmorejo na noben način pod sedanjimi razmerami tako velikih finančnih žrtev; do skrajne meje izčrpane kmetje in davkoplačevalce pa še s to vsoto obremeniti. Ne upoštevajoč prošelj, ugovorov oziroma pritožb, je izdala prosvetna oblast krajnemu šolskemu svetu ponovno strogo naročilo, da skliče nemudoma novo proračunsko sejo, pri kateri se mora za leto 1927 brezpogojno vnesti znesek za stavebeni fond in je za točno izvršitev tega odloka osebno odgovoren načelnik krajnega šolskega sveta. Pod vsestranskim pritiskom od zgoraj se je moral krajni šolski svet udati in se umakniti višji sili. Gospodje narodni poslanci! Pomagajte, sicer bomo popolnoma oskuljeni!

Špitalič pri Konjicah. (Razno.) Od 11. oktobra 1926 imamo pošto dnevno, prej samo trikrat na teden. Smo napredni, kaj? — Umrl je 27. novembra gospod Jernej Podkrajšek, p. d. Lepak v 84. letu; njegov stari oče je bil star celo 103 leta. Rajni je bil svojčas dvakrat župan, načelnik konkurenčnega odbora in 25 let načelnik krajnega šolskega sveta. Ostalim domačim naše sožalje, rajnemu pa naj sveti večna luč! — Bralno društvo ima nov zastonj. Naslikan je na njem idiličen Špitalič. Mojestvo je delo izvršil akad. slikar, prof. g. Rudolf Jakhel iz Ptuja. Fantje, dekleta, kdaj nastopite s kako lepo igro? — 5. novembra so orožniki odgnali v celjske zapore vklejence: Josipa Grašič, Jakoba Hribernik in Antona Panič, glavnega Radičevega zaupnika. V koliko so poleg že zaprtega Mahoneta skrivni Sevrovega umora, bo dognala sodna obravnava, katere izida vse nestrpno pričakuje.

Polzela. Letošnja jesen ni bila pri nas ravno mila starim ljudem. Zadnji čas so umrli: Urša Satler, M. Dolinar in P. Beloglavc, vsi stari nad 80 let in Janez Kalšek ter Tomaž Rajšek, stara nad 75 let. Kljub temu imamo še vedno par osemdesetletnikov in večje število sedemdesetletnikov. Pač znamenje zdravega zraka, kateri je še zastoj. Spomenik v svetovni vojni padlih tudi nameravamo postaviti. Precejšnja vsota je že skupaj, vendar še vedno precej manjka. Ljudje se spominjajo ob raznih veselih in žalostnih prilikah tega namena. Na gostiji Antona Hajnek in Marije roj. Simič se je nabralo v ta namen 170 Din. Pač hvalevredno in posnemanja vredno.

Pišec. Nemađomesna izguba je zadela našo župnijo. V petek, 3. t. m. je mirno v Gospodu zaspal odlični mož, obče spoštovani g. Franc Podvinski starejši, potem ko je bil v sredo poprej s spodbudno pobožnostjo sprejel svete zakramente za umirajoče. Kot skrben hišni gospodar, od božje previdnosti že leta 1912 z zlatoporočnim venci odlikovani družinski oče, svojčas nad 20 let vreden in požrtvovalen župan, soustanovitelj kmetijske hranilnice in posojilnice v Pišecah, dolgo vrsto let cerkveni ključar in tudi sicer izredni dobronik župnijske cerkve, v svoji dolgotrajni bolezni pa neomahljiv v živi veri, trdnem upanju in neugasljivi ljubezni je v 87. letu starosti vzgledno sklenil svoje vsakovrstnih dobrih del bogato življenje in odšel v večnost po zaslužen plačilo. Ni ga več med nami, vendar vsi blagohoteči mu ostanejo zvesti. So ga ljubili, ga ljubijo in ga bodo ljubili ter mu skazovali dolžno hvaležnost s pobožnimi molitvami, dokler se srečno zopet snidemo in z njim večno združeni Bogu hvala zapojemo iz srca celega, ljubezni božje polnega. Slovesen spoved drugo adventno nedeljo popoldne je vodil od hiše žalosti njegov najstarejši sin, mnogočastiti gospod Anton Podvinski, kn. šk. duh. svetovalec, dekan in župnik v Zavrču, spremljan od štirih duhovnih sobratov. Kljub sneženemu meteu je nepozabnega pokojnika spremljala številno zastopana župnija v župnijsko cerkev k slovesni sveti maši, po kratkem cerkvenem nagovoru s prižnice pa do odprtega groba, kjer mu je govoril v slovo član načelstva pišecke hranilnice in posojilnice ter mu poklonil krasen venec. Drugi venec je položil sedanji cerkveni ključar g. Mihael Kostec. V sprevodu so nastopili: Orel in prosvetno društvo, Marijina družba in cerkveni pevski zbor, ki mu je zapel ganljivo poslovilno pesem. Dal Bog, da bi njegov kremenit značaj našel še mnogo vrlih posnemovalcev v družinah in v javnem življenju, za vse blago in dobro vnetih, za slabo pa nedostopnih, kakor je vselej in povsod bil naš dragi oče Podvinski.

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 13. decembra je v Velikibrezai umrl Franc Mraz, nekdanj premožen in ugleden kmet, večletni župan in cerkveni ključar; po nesreči pa je vse zgubil. Mnogo let se je preživljal kot hlapec, umrl je kot berač. Naj v miru počiva. V nedeljo, dne 28. novembra pa je umrla Neža Vrbovšek, p. d. Orešnova v Velečah, vrla krščanska mati, žena in gospodinja. Kdor jo je poznal, je je spoštoval. Počiva v miru, blaga duša! — Na Katarinino je bil za sv. Ruperta napovedan župnijski tečaj Prosvetne zveze Laške. Vsi, ki so v času praznika pa govorniki

iz Celja oz. Laškega nista mogla priti — pot k Sv. Rupertu je daljna in težavna! Prihitel pa je kot namestnik požrtvovalni g. Ivan Deželak iz Celja, ki je precej številnim poslušalcem podal mnoga koristna navodila. Ljudstvo je bilo pripravljeno na obširno predavanje. Vsi zelo občutimo pomanjkanje Društvenega doma. Pa ga homo z božjo pomočjo in požrtvovalstvom župljanov postavili!

Loka pri Zidanem mostu. Občni zbor krajevne organizacije SLS se vrši v nedeljo, dne 19. decembra 1926 po prvi sv. maši v društveni sobi Prosvetnega društva. Vsi člani in prijatelji Slovenske ljudske stranke, pridite gotovo!

Planina pri Sevnici. V soboto, dne 27. novembra smo izročili materi zemlji zemljske ostanke vsestranske spoštovanega posestnika Mihaela Leskošek iz Tajhtov. Bil je vdovec nad 25 let in kakor on, krščansko značajan, je tudi svoje tri otroke v pravem krščanskem duhu vzgojil. Pač res! Kako si drevesce vzgaja — tako drevo in sad boš imel. Zelodni rak mu je nit življenja prestrigel v starosti 62 let. Dva dni pred smrtjo se je prejel v navzočnosti svojih pridnih otrok in dobrih sosedov sv. popotnico v večnost. Domače razmere in zadeve je uredil tako, da bo za otroke prav — pa tudi v pomoč njegovi neumrljivi duši. Da bi ga posnemali mnogi — zlasti gospodarji — v njegovem krščanskem življenju in po njegovem zgledu vse vravnali pravdo — pred smrtjo, kakor on, da se izognejo nepotrebnim skrbem, potem in drugim stroškom. Kako je bil rajni Mihael spoštovan — je bil jasen dokaz — prav lep, mnogoštevilen pogreb, kakoršnega morda Planina še dolgo ni videla. V spremstvu dveh gospodov duhovnikov in mnogoštevilnih pobožnih spremljevalcev je bil položen v tih grob, kjer pričakuje vstajenja. Sožalje in tisk solza še je pri odprtem grobu v srce segajoča žalostinka »Vigred« stopnjevala. S solzami smo se vračali iz kraja začasnega miru, tibo želeč rajnemu večni mir in pokoj. Večna luč Ti svetli!

Sv. Vid—Planina pri Sevnici. Tukaj je umrla večkrat predvidena s sv. zakramenti dne 28. novembra spoštovana gospodinja gostilničarka in posestnica Jožeta Zibret. Dolgo časa je vdova bolehalo in voljno prenašala svojo bolezen. Veliko revežev se spominja njene dobrotnosti. Pogreb je bil 30. novembra t. l. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Gospodarstvo.

NAŠA ŽIVINOREJA.

Zakaj ne gojimo čiste marijodvorske pasme? Dovolj sem si napisal v »Slov. Gospodarju« z dne 21. oktobra pod naslovom »Kmetovalci, gojite čisto plemo«, omeniti naše izkušnje, povedati svoje misli. — Ni to prvi dopis strokovnjaka, ki nam obmejnim živinorejcem na vse pretege hvali nam vsiljeno marijodvorsko pasmo. Pisalo je o tem že več takih ljubiteljev o dobrotah teh suhih dolgonožcev, toda proti našemu prepričanju. Motijo se ti gospodje strokovnjaki, kakor se pač vsak, še tako učen človek lahko zmoli, da bi bila marijodvorska pasma najboljša za naše kraje. Trdno smo prepričani, da to ni res, da nam daje pač velika pingavska goveda več haska, posebno kar se tiče mlečnosti in debelena, boljšega izkoriščanja naše ne slabe krme sploh.

Od nekdanj gojimo že poleg marijodvorcev tudi pingavce, a reči moramo odkritosrčno, da smo s pingavci mnogo bolj zadovoljni kot z marijodvorci, ker krave te pasme so slabe molznice in voli nič boljše ne vozijo kot pingavci, a za debelenje ali pitanje pa so posebno stari voli naravnost povedano čisto za nič. — Naj nam pove eden od gospodov strokovnjakov, kako je mogoče opitati starega marijodvorskega vola? Radi bi videli ta čudež. Poskusil sem že razne načine, a sem prišel do prepričanja, da kmet nima teh sredstev in kupljena so predraga, se ne izplačajo. Pingavec pa se izboljša prav kmalu pri isti krmi, ako se ga le pusti del časa ležati, počivati in odebati se tudi prav kmalu, že pri količnjak boljši krmi. Vsak mesar bo pač kupil raje debelega pingavca kot subega marijodvorca. Tisto pa, kar nekateri pravijo, da imajo marijodvorci boljše in lepše meso, za to nam mesar prav nič ne da. Kar se tiče molznosti, ve vsak vičar, kaj še le kmet, da dajo pingavke več mleka kot marijodvorke. Zaradi živinske jetike moramo reči, da dobimo vtis, ako pregledujemo oboje živali, da se ta bolezen drži pač prej suhih bolcev kot vrlih lisastih pingavcev.

Kaj je naš prvi in glavni hasek od naše živine? Da dobimo od krav kar največ mleka, ki se ga lahko vnovči, kar je velika pomoč revnejšim slojem in tudi večjemu kmetu dobro nese, da voli dovoljno vozijo ter da se žival, katera je odvisna za prodajo, lahko opita, posebno stari voli in krave, in tako lažje in boljše prodajo. To so pa lastnosti po našem prepričanju le pingavcev in ne marijodvorcev, ki uspevajo mogoče prav dobro kje drugod, a ne pri nas.

Napačen je živinski zakon, katerega so skovali naši predniki brez vprašanja širših mas živinorejcev, da bi bila marijodvorska pasma za nas najboljša, da moramo sedaj splošno, posebno v našem kraju, severno od Maribora, v obmejnih farah gojiti le samo isto. Prepričani smo, ako bi se sedaj sklicalo vse živinorejce Slovenskih goric na tozadevni sestank — kar bi bilo potrebno in prav — radi vprašanja goveje pasme, bi se gotovo, ako bi se dalo na glasovanje, izglasovala velika večina za pingavsko in ne za marijodvorsko govedo. Proč s tem terorizmom, da se nam vsiljuje neljuba pasma, ki je malo vredna. Kmet je tisti, ki redi živino in mora plačevati sedaj ogromne davke, zato se ga pa naj tudi pusti, da redi tisto govedo, o katerem je prepričan, da mu daje največ haska.

Vse strokovnjake drugih misli pa opomnimo na izjavo našega pravega strokovnjaka in učitelja o živinoreji, gospoda Franja Dularja, ki je v svoji drugi knjigi »Umna živinoreja« v odstavku: Katera goveda so najprikladnejša za slovenske pokrajine, povedal in priporočil dobesedno (stran 49) — pingavska, oziroma beljanska goveda (katera je slična pingavski) so najboljše in najprikladnejše živali za vse slovenske pokrajine. In ob zaključku njegovih opazk pravil: »Pingavska ozir. beljanska (to je nizka, mala pingavska) goveja živina je vrlo dobra in koristna ter uspeva ne samo v goratih, ampak tudi v nižavskih pokrajinah. Ona bodi slovenskemu posestniku pravi vzor dobrih živali!« — Da ima ta strokovnjak tudi prav, o tem smo davno že prepričani. To je tudi tisti vzrok, zakaj da se splošno ne pride do enotne pasme v našem kraju — ker se nam vsiljuje neljuba pasma, katere ne maramo in bi se naj opustila, kakor so jo iz uvedeni tehnični vzroki tudi že opustili naši sosedni onstran državac meje.

KAJ JE S PROSTO ŽGANJEUHO?

Od raznih strani dobiva »Slovenski Gospodar« vprašanja, ali bo res s 1. januarjem 1927 odpravljena prosta žganjekuha. Naše uredništvo se je v tej zadevi obrnilo na poslanca Slovenske ljudske stranke. Poalaneo g. Franjo Žebot nam je postal nato ta le odgovor:

»Prosta žganjekuha se je upeljala v Sloveniji in na Hrvaške mleta 1924. Zakon o trošarini od dne 27. junija 1921 se je leta 1924 v toliko spremenil, da je upeljana prosta žganjekuha za sadje, drože, tropine in druge vrste kmetijskih pridelkov, iz katerih se more kuhati žganje. Od leta 1924 posestniku ni treba prijaviti žganjekuhe finančni kontroli in tudi ni treba plačati nikake trošarine. Od skuhanega žganja plača trošarino samo tisti, ki žganje proda. Ta došloča so objavljena v »Uradnem listu« kos 3, 1924, XV., člen 116. — Prosto žganjekuho ne more odpraviti finančna kontrola, ampak samo narodna skupščina na predlog finančnega ministra. Takega predloga pa še dosedaj ni bilo. Radi tega ostane prosta žganjekuha še vnaprej v veljavi in se z novim letom ne more ukiniti.

ALI SE NE BI OBNESLI ZLAHTNI KOSTANJI V MARI-BORSKI OKOLICI?

Pod tem naslovom je izšel v »Slov. Gospodarju« nedavno članek, v katerem vpraša pisec za mnenje, da-li ne bi kazalo saditi ob levem bregu Drave od Selnice do Maribora zlahtni kostanj (»maronji«), kakor ga nahajamo v južnih Tirolah in drugod. K temu bi pripomnil sledeče:

Zlahtni kostanj je rastlina solnčne Italije ter zahteva višjo povprečno letno temperaturo, nego pri nas razširjeni navadni pravi kostanj (Castanea vesca). Poleg tega je občutljiv proti mrazu in naših ostrih zim skoraj gotovo ne bi prenesel. Kostanj se sponaša le v globokosežni, zmerno-vlazi in rahli zemlji, dočim mu skalovit svet, apnena in laporjeva tla ne ugaajo. Zategadelj bi tudi na omenjenem hribu proti Kamnici — vsaj v srednjih in višjih legah — radi plitve zemlje in pomanjkanja vlage najbrž ne uspeval. Ker je tedaj malo upanja, da bi se poskusi z zlahtnimi kostanji pri nas obnesli, priporočam, da se poiščejo po južnih pobočjih Pohorja dobre kostanjeve vrste z debelimi plodovi, ki mimogrede omenjeno, zaostajajo le prav malo za maroniji. Iz pridelka drevesa, ki se odlikuje po bogati rodovitosti, odberemo najdebelejše, lepo razvite, popolnoma zrele plodove ter jih posejemo v drevesnico. Vzgoja je ista kot pri drugem drevju, vendar s to razliko, da kostanja ni treba požahntjevati. V tem je velika prednost, kajti cepljenje ni tako enostavno kot pri drugih sadnih plemenih, ker se kostanj ne prime rad. V 4—5 letih so drevesca razvita in se morejo presaditi na stalno mesto. Lahko pa sejemo kostanj, ko smo zemljo primerno pripravili, tudi kar na stalno mesto. S tem si prihranimo poznejše presajanje ter dobimo čvrsto in trpežno drevje. Razume se, da zahteva vsak tak nasad prva leta več varstva, zlasti pred živino. Ker je malo rastlin, ki bi donašale toliko koristi kakor kostanj (les, listje, cvet, sad), je želeli, da se to sadno plemo v bodoče bolj upošteva ter razširi povsod, koder so dani potrebni pogoji.

Legs s plitvo in razmeroma bolj suho zemljo, ki za kulturo drugih rastlin niso prikladne (kot n. pr. zgoraj omenjeni opuščeni vinograd proti Kamnici), bi pa kazalo zasaditi z zlahtnimi lešniki. Leska je jako skromna rastlina in uspeva tudi še v manj ugodnih okoliščinah. Če računamo, da stoji na enem hektarju zemljišča 700 leskovih grmov ter prinaša vsak grm povprečno 1 in pol kg, znaša celotni pridelek na leto 1050 kg ali okroglo 1000 kg lešnikov. Vsekakor lepa množina, ki vrže uvaževanja vredne dohodke. Najceneje pridemo do cilja, ako kupimo nekatere sadike od dobrih sort v drevesnici in jih nato sami razmnožimo. Razmnoževanje se vrši najbolje z grobnicami v posebnem matičnjaku. Zanesljive drevesnice za dobavo zlahtnih lešnikov so: L. Späth, Berlin; Baumschulen Janorschke, Oberglogau; Hauber, Tolkowitz pri Draždanih. V bodoči jeseni bo mogoče dobiti nekaj sadik tudi pri drž. srednji vinarski in sadjarski šoli v Marboru. Kdor se zanima za to kulturo izčrpnije, naj blagovoli prečitat mo članek »Zlahtni lešniki« v 9.—12. številku »Slovenskega Sadjarja« za leto 1922.

Profesor Jože Priol.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Od 15. do 17. januarja 1927 se bo v Društvenem domu v Ptujju vršila vinska razstava z vinskim sejmom za mariborsko oblast. Prireditelj je slična oni v Št. Ilju v Slov. gor. Vino je poslato ali v steklenicah ali v sodčkih najkasneje do 12. januarja. Sicer pa se naj vsak ponudilec takoj oglasi pri: »Odboru za oblastno vinsko razstavo v Ptujju«, ki mu bo poslal natančnejšo instrukcijo in prijavnico, da jo izpolni in podpiše. Šele po izpolnitvi in podpisu prijavnice dobi dotičnik pravico, razstaviti svoje blago. — Pri tej priliki se tudi ude opozarja, da je zadnji čas plačati za prihodnje leto udnino, ki znaša 20 Din. Sprejema se v trgovini gg. Klanjšek in Penič, Vetrinjska ulica 9. — Načelnik.

Proračun mariborskega okrajnega zastopa za l. 1927 je razgrnjen do dne 15. decembra 1926 javno v vpogled v pisarni Okrajnega zastopa v Mariboru, Koroška cesta 26 II, med uradnimi urami.

Ljutomerska sadjarska in vrtnarska podružnica ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m., ob pol 9. uri dopoldne, v pevski sobi (nekdanja realka) s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo in blagajničarjevo. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. 5. Nabiranje članarine za leto 1927. Pridite zanesljivo vsi člani in prijatelji sadjarstva. Vsak sadjar naj bo član podružnice, oziroma društva! — Predsednik.

Konjice. Podružnica Cebelarskega društva in Sadjarskega in vrtnarskega društva za tukajšnji srez imata v nedeljo, dne 12. decembra 1926, ob 9. odnosno 10. uri v deški šoli svoja letna občna zbora. Poleg običajnih točk so na sporedu predavanja gg. Miloša Levstika iz Celja in Josipa Zdoevca iz Zlič iz raznih panog umnega sadjarstva (zimsko oskrbovanje, važnost sadjarstva, pomen sadjarskih organizacij l. dr.). Kmetovalci, cebelarji, sadjarji, vrtnarji in drugi, udeležite se občnih zborov ozir. predavanj v čim obilnejšem številu.

Mariborski trg, dne 4. decembra 1926. To pot je bilo 70 slanimarjev na trgu, ki so pripeljali 2219 zaklanih svinj seboj in so prodajali meso in slanino po običajni ceni 10.50 do 25 Din za kg na drobno, 14 do 17 Din za kg na debelo. Domači mesarji so prodajali po dosedanjih cenah, pač pa so se klobase precej pocenile. Kljub tem nizkim cenam je cena hrenovkam po gostinah 5 Din za komad, to je kakor je bilo pred dvema leti. Seveda bi jih gostilničarji oziroma klobasarji lahko prodajali ceneje, kajti v gostilnah po deželi, posebno po Slovenskih goricah jih prodajajo po 3 Din komad. Povratno in dragih domačih živali je bilo okoli

700 komadov. Cene so radi bližajočih se božičnih praznikov precej poskočile, posebno pri goseh in puranih, ki so se prodajali celo po 100 do 200 Din komad. Srne in zajci 20 do 40, morske ribe 20 Din kg. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice. S temi stvarmi trg ni bil posebno dobro založen, pač pa je bilo 7 stojnic v katerih so prodajali v soboto in v nedeljo medicinske in druge izdelke za Miklavžev večer. Krompirja in čebule je bilo samo 5 vozov. Cene so bile krompirju 1.50 do 2 Din, kislemu zelju 3 do 4, kisli repi 2 do 3, paradiznikom 8 do 10, medu 25 do 30, maslu surovemu 40 do 46, kuhanemu 46 do 50, čajnemu 50 do 60 Din kg. Endiviji, ohrovitu 1.50 do 2.50, zeljnatim glavam 0.50 do 4, karfiolu 4 do 10 Din komad, mleku 2.50 do 3, smetani 12 do 16, oljčnemu olju 26 do 36, bučnemu olju 18 do 24 Din liter; jajcam 1.75 do 2.25 Din komad. Sadju: jabolkam in hruškam 4 do 12, grozdju 8 do 15 Din, orehom 10 do 12, luščeni 35, dateljem 25 do 35 Din kg, kostanju 2.50 do 4 Din liter (surovemu), 6 do 7 Din liter (pečenemu). Cvetlicam 0.25 do 5 Din, z lonci vred 10 do 75 Din komad; agavam, alojem, ind. kaktusem, palmam (sadjkam) 5 do 10 Din komad. Lončeni in leseni izdelki 1 do 120 Din komad, brezovim metlam 2.25 do 6 Din komad, lesenim grabljam 8 do 10 Din komad, koruzni slami 25 do 30 Din vreča.

Seno in slama na mariborskem trgu. V torek, dne 30. novembra so kmetje pripeljali 3 vozove sena in 1 voz slame, v soboto, dne 4. decembra pa radi slabega vremena samo 1 voz slame na trg. Cene so bile senu 80 do 100, slami po 50 Din za 100 kg. V sredo dne 1. decembra je izostal tržni dan radi državn. praznika.

Pridelovanje žita. Zopet je izšla knjižica Delegacije proizvajalcev čilškega solitra. Prav potrebna nam je bila, kajti dosedaj ni imel naš kmetovalec spisa, ki bi v kratkem obdelal te zanj tako važno stvarino. Knjižica nam v uvodu pove, kako smo v naši državi sploh, in v Sloveniji še posebej, zaostali glede pridelkov žita in kako daleč pred nami so v tem oziru kmetovalci drugih držav. V poglavju »O žitih sploh« dobimo opis žitnih rastlin in njih zahteve glede zemlje. Oddelek »Gojenje raznih vrst« nam poda navodilo o gnojenju žit, pojasni učinek raznih organskih in umetnih gnojil ter način njih uporabe; obenem nam predčuje še druge pogoje za povečanje žetvenih pridelkov. Sledijo še odstavki o kolobarjenju zemlje, pripravi semena, o setvi, o oskrbovanju setve in o žetvi. Sploh dobimo v tej knjižici, ki ima 52 strani, vsa navodila, ki so potrebna za zvišanje pridelkov žita. Vsak poljedelec, ki bo pazljivo prečital ta spis, bo lahko iz njega črpal dovolj naukov, ki mu bodo prinesli obilo koristi v njegovem gospodarstvu, če jih bo upošteval. Zato vsem tople priporočamo to knjižico in to tembolj, ker jo na željo dobi vsak brezplačno. Oglasiti se mu je samo pismeno na naslov: Poddelegacija proizvajalcev čilškega solitra v Ljubljani, Gruberjeva nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno dopiše tudi še druge kmetijske knjižice delegacije, bodisi slovenske ali srbohrvaške.

Za razvedrilo.

Opravičilo. Pred sodnijo je stal kmetijski fant, ki se je v gostilni stepel. Sodnik mu je rekel: »Ali morete na kak način opravičiti svoje postopanje, ko ste vrgli vrček za pivo v glavo svojega tovaraša in ga težko ranili?« — Fant: »Gospod, ne zamerite, saj je bil vrček že počen!«

Narobe svet. Gospod v mestu pride domov in vidi, da je nova služkinja že zopet odšla. Moral je z gospo, ki ni znala kuhati, v gostilno. Tu so ga vprašali: »Ali ste zopet brez kuharice?« — »Zopet. Moja gospa ji je vse narobe naredila, pa je šla!«

Te nič ne briga! Na sredi morja je plaval ladija. Nastal je velik vihar, ki je grozil, da bo ladijo potopil. Mož in žena sta bila v svoji sobici in žena je grozovito vpila. Mož pa jo je potolažil: »Kaj se neki dereš! Saj ladija vendar ni tvoja!«

Trije snubci obenem. Hčerka je rekla materi: »Mati, zakaj pa je oče naročil kar tri snubce obenem?« — Mati: »Naš oče je moder, zdaj ti trije snubci drug drugemu dote zmanjšujejo!«

Advokat brez službe je stal ob reki, v kateri pa se je nekdo potapljaj in klical na pomoč. Advokat mu je rekel: »Rešiti vas sicer ne morem, a testament pa lahko napraviva!«

Uradnik in mesec. Uradnik je vprašal kmeta: »Kaj pa imate raje: solnce ali mesec?« — Kmet: »Solnce! Solnce mi pomnožuje pridelke!« — Uradnik: »Jaz pa mesec, kajti jaz dobim redno mesečno plačo, solnce pa nikdar!«

Na davkariji. Kmet-radičevac je prišel na davkarijo: »Gospodje, zdaj pa je konec davkov, tako je rekel Radič na shodu!« — Gospodje so mu odgovorili: »Davkov res ni več, zdaj so le porezi!« — »Kaj pa je to?« je vprašal kmet. — Gospodje so mu odgovorili: »Dokler ste dajali, je bil davek, zdaj ko dajati več ne morete, vam bomo pa porezali — vse žepe in jih centralizirali na naših davkarijah!«

Javimo Vam, da so našli zlatnike v našem »Gazela«-milu sledeči: Franjo Kralj, Breznik pri Škočjanu, kupil milo pri tvrdki Ivan Globevnik, Škočjan pri Mokronogu; Micka Belcjan, Litijska, kupila milo pri tvrdki Lebinger & Bergman, Litijska; Neža Breščak, Polzela, kupila milo pri tvrdki Josip Rojnik, Polzela; Jana Gjurin, Gravešina pri Zagrebu, kupila milo pri tvrdki Rudolf Weiss, Zagreb; Ana Slave, Berčice pri Metliki, kupila milo pri tvrdki Jože Brožič, Metlika; Reberšek, Cerknica, kupila milo pri tvrdki Ivan Butkovič, Cerknica; Suzana Černe, Bezena pri Rušah, kupila milo pri tvrdki Franjo Lamprecht, Ruše; Marija Varl (Mihova), Kamnagorica, kupila milo pri Konsumnem društvu Kropa; Dragutin Spiranec, Karlovac, kupil milo pri tvrdki Strzalkovski, Karlovac; Marija Kozič, Murska Sobota št. 248, kupila milo pri tvrdki Franc Kūhar, Murska Sobota; Marija Škrjanc, Bizovik št. 41, kupila milo pri tvrdki Perdan, Ljubljana; Elizabeta Brek, Slivnica, kupila milo pri tvrdki Anton Vodenik, Hoče pri Mariboru; Marija Bohinc, župnišče Brezovica, kupila milo pri tvrdki Čuden, Brezovica; Magda Šautek, selo Rudeš, opšt. Vrapče pri Zagrebu, kupila milo pri tvrdki S. Schreiner, Zagreb; Marija Majerič, Sv. Miklavž pri Ormožu, kupila milo pri tvrdki Anton Golenko, Sv. Miklavž pri Ormožu; Milka Lemsič, Banjaluka, kupila milo pri tvrdki Gjorgjo Stričević, Banjaluka; Antonija Gros, Dobljetina, kupila milo pri tvrdki Makso Turnšek, Nazarje; Cecilija Dobaj, Duplica pri Kamniku, kupila milo pri tvrdki Jožef Klemenčič, Kamnik; Frančiška Zakrajšek, Novavas pri Rakeku, kupila milo pri Delavskem konsumnem društvu Novavas pri Rakeku; Bara Simonič, Vinjivrh, kupila milo pri Delavskem konsumnem društvu Semič; Antonija Kordiš, Retje št. 14 pri Orteneku, kupila milo pri tvrdki Josip Košmerl, Retje pri Orteneku.